

5. Vývoz a dovoz položek zařazených do kategorie High Technology Products

• **Růst vývozu Hi-Tech položek, pokles dovozu Hi-tech položek**

Zahraniční obchod se zbožovými položkami zařazenými do kategorie na vysoké technické úrovni (High Technology Products - Hi-Tech) se zvýšil v 1. pololetí 2005 proti stejnému období 2004 nevýznamně. Na celkovém růstu obrátu zahraničního obchodu o 112,6 mld. Kč se přírůstek obrátu s uvedenými položkami podílel pouze 1,5 %. Nízký růst zahraničního obchodu s Hi-Tech položkami oproti celkovému zvýšení obrátu zahraničního obchodu byl hlavně pod vlivem poklesu dovozu těchto položek při současně podprůměrném růstu jejich vývozu.

Tabulka č. 17 Vývoz a dovoz položek zařazených do kategorie Hi-Tech v 1. pololetí

Položky Hi-Tech	Vývoz		Dovoz		Obchodní bilance		
	2005	meziroční změna	2005	meziroční změna	2004	2005	meziroční změna
	v mld. Kč	v %	v mld. Kč	v %	v mld. Kč		
Zahraniční obchod celkem	917,6	9,7	875,6	3,8	- 7,1	42,0	49,2
z toho:							
položky Hi-tech celkem	107,0	7,7	121,4	- 4,7	- 28,1	- 14,4	13,7
v tom:							
- letecká technika	2,5	27,3	8,6	138,7	- 1,6	- 6,1	- 4,5
- výpočetní technika	55,5	17,7	34,3	- 6,5	10,5	21,2	10,7
- elektronika a telekomunikační zařízení	26,0	- 7,3	44,6	- 11,3	- 22,2	- 18,6	3,6
- farmacie	1,5	30,2	6,5	0,4	- 5,3	- 5,0	0,3
- vědecké přístroje	7,2	3,9	10,5	- 14,6	- 5,5	- 3,3	2,2
- elektrotechnika	6,3	1,6	4,3	- 2,6	1,8	2,0	0,2
- chemie	1,9	13,4	7,3	- 4,3	- 6,0	- 5,4	0,6
- stroje neelektrické	4,8	5,5	4,7	- 13,5	- 0,4	0,1	0,5
- ostatní HT	1,3	13,1	0,6	8,4	0,6	0,7	0,1

• **Vývoz Hi-Tech položek**

Pozice Hi-Tech položek na celkovém vývozu byla v porovnání s 1. pololetím 2004 o 0,2 p.b. slabší. Meziroční zvýšení celkového vývozu Hi-Tech položek bylo projevem rozdílných temp růstu vývozu u jednotlivých položek. K růstu vývozu při vysoce nadprůměrných tempech došlo zejména u vývozu farmaceutických výrobků, letecké techniky, výpočetní techniky a chemických výrobků. Ostatní položky zařazené do Hi-Tech zaznamenaly v 1. pololetí 2005 buď podprůměrný růst vývozu (elektrotechnika, vědecké přístroje a stroje neelektrické) nebo značný pokles (elektronika a telekomunikační zařízení). Nejvýznamnější položkou vývozu zůstala v 1. pololetí 2005 výpočetní technika, na kterou připadla více než polovina z celkového vývozu Hi-Tech položek, následovaná elektronikou a telekomunikačním zařízením, která si však svoje postavení ve vývozu Hi-Tech meziročně oslabil téměř o 4 p.b..

Tabulka č. 18 Postavení Hi-Tech položek v zahraničním obchodu v 1. pololetí

	Podíl jednotlivých Hi-tech položek v % na celkovém							
	vývozu (=100,0)		dovozu(=100,0)		vývozu Hi-Tech položek		dovozu Hi-Tech položek	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Položky Hi-tech celkem	11,9	11,7	15,1	13,9	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom:								
- letecká technika	0,2	0,3	0,4	1,0	2,0	2,4	2,8	7,1
- výpočetní technika	5,6	6,0	4,3	3,9	47,4	51,8	28,7	28,2
- elektronika a telekomunikační zařízení	3,4	2,8	6,0	5,1	28,2	24,3	39,4	36,7
- farmacie	0,1	0,2	0,8	0,7	1,2	1,4	5,1	5,4
- vědecké přístroje	0,8	0,8	1,5	1,2	7,0	6,7	9,7	8,7
- elektrotechnika	0,7	0,7	0,5	0,5	6,3	5,9	3,4	3,5
- chemie	0,2	0,2	0,9	0,8	1,7	1,8	6,0	6,0
- stroje neelektrické	0,6	0,5	0,6	0,5	5,0	4,4	4,3	3,9
- ostatní HT	0,1	0,2	0,1	0,1	1,2	1,3	0,6	0,5

• **Dovoz**
Hi-Tech
položek

Vlivem poklesu dovozu došlo v 1. pololetí 2005 proti 1. pololetí 2004 ke snížení podílu dovozu Hi-Tech na celkovém dovozu o 1,2 p.b.. Tento vývoj byl vyvolán snížením dovozu převažující většiny Hi-Tech položek, zejména pak dovozu elektroniky a telekomunikačního zařízení a výpočetní techniky, které mají největší váhu v dovozu Hi-Tech položek, ale i dovozu vědeckých přístrojů, strojů neelektrických, chemie a elektrotechniky. Pouze dovoz letecké techniky zaznamenal vysoký meziroční nárůst (o 5,0 mld. Kč), který byl ovlivněn dovozem armádních stíhaček Jas-Gripen. Nevýznamné zvýšení provázelo dovoz farmaceutických výrobků.

• **Snížení**
záporného
salda
zahraničního
obchodu
s Hi-Tech
položkami

Situace ve vývozu a v dovozu Hi-Tech položek se promítla do meziročního snížení záporného salda zahraničního obchodu s položkami Hi-Tech. Poměrně vysoký schodek bilance Hi-Tech položek však přetrvával a představoval téměř 12 % jejich dovozu. Největší pasivum (meziročně ale nižší) zaznamenala elektronika a telekomunikační zařízení následovaná leteckou technikou, chemickými výrobky, farmaceutickými výrobky a vědeckými přístroji. Dvojnásobně vzrostlo aktivní saldo zahraničního obchodu s výpočetní technikou a významně přispělo k útlumu celkové nerovnováhy zahraničního obchodu s Hi-Tech položkami, která byla na poloviční úrovni 1. pololetí 2004. Výraznější zhoršení obchodní bilance se vlivem růstu dovozu projevilo pouze u letecké techniky.

Graf č. 10

Saldo zahraničního obchodu s HI-Tech položkami v 1. pololetí 2004 a 2005

